

FRITT ORD

**Årsregnskap
2014**

Aktivitetsregnskap for perioden 1. januar til 31. desember

	Noter	2014 (mill. kr.)	2013 (mill. kr.)
Anskaffelse av midler			
Finans- og investeringsaktiviteter			
Mottatt aksjeutbytte		17,2	11,3
Realisert gevinst ved salg av verdipapirer		48,3	66,0
Realisert tap ved salg verdipapirer		9,9	26,9
Renteinntekter		36,5	53,4
Opp/(ned)skrivning anleggsmidler		(20,2)	(19,3)
Verdiendring finansielle instrumenter		101,7	163,7
Verdiendring private equity-investeringer		22,2	22,9
<i>Sum anskaffelse av midler</i>		195,7	271,0
Forbrukte midler			
Kostnader til anskaffelse av midler			
Forvaltningskostnad investeringsaktiviteter		3,3	2,8
Bevilgninger til oppfyllelse av formålet			
Bevilget til vedtektsfestede formål	10	112,9	86,9
Kostnader for aktiviteter som oppfyller formålet			
Seminarkostnader/egne initiativer		15,2	12,1
Lønnskostnader	11	12,2	11,0
Avskrivning på varige driftmidler	2	4,3	4,6
Annen driftskostnad		8,2	6,9
<i>Sum kostnader for aktiviteter som oppfyller formålet</i>		39,7	34,6
<i>Sum forbrukte midler</i>		155,9	124,3
Årets aktivitetsresultat		39,8	146,8
Overført til annen formålskapital		39,8	146,8

Balanse pr. 31. desember

Eiendeler

	Noter	2014 (mill. kr)	2013 (mill. kr)
Anleggsmidler			
Formålstjenlige investeringer			
Bygg og innredninger	2	76,8	81,0
Aksjer i European Foundation House		7,8	7,8
<i>Sum formålstjenelige investeringer</i>		84,6	88,8
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper	3,1	0,0	20,2
Investeringer i tilknyttede selskaper	4	116,5	116,5
Investeringer i andre selskaper	5	272,7	252,7
Langsiktig fordring		11,7	8,5
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		400,9	398,0
Sum anleggsmidler		485,5	486,8
Omløpsmidler			
Fordringer			
Diverse fordringer		12,4	7,0
<i>Sum fordringer</i>		12,4	7,0
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer og aksjefond	6	948,0	907,7
Obligasjoner	7	1 066,1	1 180,7
Formålstjenlige investeringer	7	18,3	16,9
Andre finansielle instrumenter	8	362,4	347,5
<i>Sum investeringer</i>		2 394,8	2 452,8
Kontanter og bankbeholdning		182,7	67,1
Sum omløpsmidler		2 589,8	2 526,9
Sum eiendeler		3 075,3	3 013,7

Balanse pr. 31. desember

Formålskapital og gjeld

	2014 (mill. kr)	2013 (mill.kr)
Formålskapital		
Grunnkapital	500,0	500,0
Annen formålskapital	2 490,4	2 450,6
<i>Sum formålskapital</i>	2 990,4	2 950,6
Gjeld		
Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	0,8	0,4
Skyldig offentlige avgifter	0,8	0,5
Annen kortsiktig gjeld	4,0	3,7
Ikke utbetalte bevilgninger	79,3	58,5
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>	84,9	63,1
Sum gjeld	84,9	63,1
Sum formålskapital og gjeld	3 075,3	3 013,7

Restforpliktelser 4,8

Georg Fredrik Rieber-Mohn
Styrets leder

Christian Bjelland
Styremedlem

Liv Bliksrud
Styremedlem

Grete Brochmann
Styremedlem

Guri Hjeltnes
Styremedlem

Frank Rossavik
Styremedlem

Sigrun Slaggard
Styremedlem

Alexandra Bech Gjørv
Styremedlem

Knut Olav Åmås
Adm. direktør

Kontantstrømsoppstilling for perioden 1. januar til 31. desember 2014

	2014 (mill. kr)	2013 (mill. kr)
Årets aktivitetsresultat	39,8	146,8
Urealisert verdiendring	(144,1)	(205,9)
Avskrivninger	4,3	4,6
Bevilget til vedtektsfestede formål	112,9	86,9
Endring i tidsavgrensninger	(4,5)	(28,0)
<i>Tilført fra driften</i>	8,3	4,3
Finans- og investeringsaktiviteter		
Salg aksjer/andeler/finansielle instrumenter	445,6	531,5
Kjøp aksjer/andeler/finansielle instrumenter	(248,4)	(476,9)
<i>Sum tilført fra investeringsaktiviteter</i>	197,2	54,6
Bevilgninger til oppfyllelse av formålet		
Utbetalte bevilgninger i perioden	(90,0)	(99,8)
<i>Sum utbetalt til til vedtektsfestede formål</i>	(90,0)	(99,8)
Sum likviditetsendringer i perioden	115,6	(40,9)
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	67,1	108,0
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	182,7	67,1

Noter til regnskapet

31. desember 2014

Generelt

Stiftelsen Fritt Ord er stiftet 7. juni 1974 og er en stiftelse med et ideelt, allmennyttig formål.

1. Regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Stiftelsens investeringer i datter- og tilknyttede selskaper anses for uvesentlig for å bedømme selskapets stilling og resultat, og det er derfor ikke utarbeidet konsernregnskap. Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Avskrivbare driftsmidler avskrives lineært over antatt levetid. Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Likviditetsbeholdningen i kontantstrømpoppstillingen omfatter kontanter, egne bankinnskudd samt bankinnskudd i mellomregning med forvalterne.

Finansielle omløpsmidler

God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner gjør et unntak fra regnskapslovens regler knyttet til finansielle investeringer. Av hensyn til brukergruppenes informasjonsbehov kan finansielle investeringer regnskapsføres til virkelig verdi når følgende vilkår er oppfylt:

- (1) Investeringene er notert på børs eller administreres av en profesjonell kapitalforvalter.
- (2) Virkelig verdi av investeringene kan måles pålitelig

Finansielle omløpsmidler er i årsregnskapet verdsatt i henhold til dette prinsippet. Børsnoterte aksjer og obligasjoner vurderes til virkelig verdi og er vurdert til børskurs pr. 31.12.14. Valutakursen er basert på Norges Banks sluttkurs pr. 31.12.14.

Finansielle anleggsmidler

Aksjer som klassifiseres som anleggsmidler er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap. Ansvarlig lån vurderes etter pålydende.

Valuta

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta bokføres med kursene på transaksjonstidspunktet. Beregnet ikke realisert kurstap på omløpsmidler og kortsiktig gjeld pr. 31.12 er kostnadsført etter fradrag for urealisert gevinst opp til urealisert tap innen samme valutaslag. Beregnet ikke realisert kurstap pr. 31.12 for langsiktige fordringer og gjeld kostnadsføres; urealisert kursgevinst inntektsføres ikke.

Verdiendring investeringer

Verdiendring består av følgende elementer:

- (1) Urealisert verdiendring på finansielle instrumenter og andre investeringer i løpet av siste regnskapsperiode.
- (2) Tilbakeført urealisert verdiendring på solgte finansielle instrumenter og andre investeringer. Realisert gevinst/tap viser et resultat beregnet ut fra salgssum redusert med historisk kostpris etter FIFO-prinsippet.

Bevilgninger til vedtektsfestede formål

Bevilgninger til vedtektsfestede formål kostnadsføres løpende i overensstemmelse med styrets vedtak.

Skatt

Stiftelsen Fritt Ord er en stiftelse med det ideelle formål å fremme allmennyttig virksomhet. Stiftelsen har ikke erverv som formål og er således fritatt for skatt. Dette fremgår av skattelovens § 2-32.

Noter til regnskapet

31. desember 2014

2. Bygg og innredninger

	Andel av Sameiet Uranien- borgveien 2	Farringdon Road 60	Inventar	Kunst	Sum
Anskaff.kost pr 01.01	37 100 430	67 360 662	3 941 238	431 800	108 834 130
Tilgang	0	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0	0
Akkumulerte avskr.	7 406 921	20 719 424	3 941 238	0	32 067 583
Bokført verdi 31.12	29 693 508	46 641 238	0	431 800	76 766 546
Årets avskrivninger	308 157	3 943 884	0	0	4 252 041
Økonomisk levetid	100 år	12 år	5 år	Uendelig	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Avskrives ikke	

Eierandel i sameiet Uranienborgveien 2 utgjør 59%. Farringdon Road 60 er en eiendom i London. Formålet med eiendommen er å gi rom for et senter for ytringsfrihet og litteraturdebatt basert på norsk-britisk samarbeid.

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og avskrives planmessig.

3. Investeringer i datterselskaper

	Anskaffelses- tidpunkt	Forr. Kontor	Eierandel / Stemmerett	Resultatandel 2014	Egenkapital- andel 31.12.14
Westfal-Larsen Chemical Carriers Investor AS	2006	Oslo	75,95 %	-	-
			Historisk kost	Nedskrivning	Balanseført verdi
			60 000 000	60 000 000	-

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap. Westfal-Larsen Chemical Carriers Investor AS er et selskap som har investert i 6 skipseiende selskap. Stiftelsen utøver ingen eierrettigheter i driften av datterselskapet.

Noter til regnskapet

31. desember 2014

4. Investeringer i tilknyttede selskaper

	Anskaffelses- tidspunkt	Forr. Kontor	Eierandel / Stemmerett	Egenkapital- andel	Balanseført verdi
TKV Invest AS	2008	Oslo	44,69 %	17 969 262	15 000 000
Cernova AS	2005	Bergen	34,00 %		100 000 000
Morgenbladet AS	2003, 2008	Oslo	32,40 %		1 500 000
Sum investeringer i tilknyttede selskaper					116 500 000

Under gitte betingelser har Institusjonen Fritt Ord en forpliktelse til å yte ytterligere kapitalinnskudd på kr 13 400 000 i TKV Invest AS. Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap.

5. Investeringer i andre selskaper

	Anskaffelses- kost	Eierandel	Balanseført verdi
Amedia AS	27 344 882	3,00 %	27 344 882
Nokas AS	160 432 863	19,50 %	157 203 541
NHP Eiendom AS	75 451 500	4,83 %	75 451 500
Green Energy Group AS	12 684 621	3,34 %	12 684 621
Sum investering i andre selskap	275 913 866		272 684 544

Investeringene er vurdert etter kostmetoden og nedskrevet for forventet tap

Noter til regnskapet

31. desember 2014

6. Markedsbaserte aksjer og aksjefond

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
Aberdeen Eiendomsfond Norge 1	65 315 603	68 019 163	68 019 163
Buyandread AS	1 000 000	78 400	78 400
Diversifiserte Globale Aksjer	45 000 000	70 205 125	70 205 125
Diversified Global Equities Class A	45 000 000	61 571 116	61 571 116
Diversifiserte Norske Aksjer	116 817 533	141 076 457	141 076 457
Egerton Capital Equity Fund Class I NOK	45 000 000	49 159 062	49 159 062
Entra ASA	15 294 110	17 999 991	17 999 991
Generation Global Equity	57 053 920	118 387 093	118 387 093
KLP Aksje Global Indeks II	119 638 958	212 486 753	212 486 753
KLP AksjeNorge Indeks	45 679 490	94 271 128	94 271 128
KLP Aksjeeuropa Indeks II	30 000 000	33 310 521	33 310 521
KLP Aksje Fremvoksende markeder indeks I	32 000 000	33 571 137	33 571 137
NattoPharma ASA	5 064 522	6 287 763	6 287 763
Skagen Kon-Tiki	30 332 814	41 551 387	41 551 387
Sum markedsbaserte aksjer	653 196 950	947 975 095	947 975 095

Noter til regnskapet

31. desember 2014

7. Obligasjoner

	Pålydende	Markeds- verdi	Balanseført verdi
<i>Pengemarked</i>			
Storebrand Rente+	84 165 623	84 153 662	84 153 662
DNB NOR Likviditet 20 (IV)	60 291 878	60 278 715	60 278 715
<i>Norske obligasjoner</i>			
Alfred Berg Obligasjon 1-3	50 000 000	51 251 991	51 251 991
Arctic High Return Class B	60 000 000	61 337 872	61 337 872
Bergen Broker Finans ASA 05/15	10 000 000	9 700 000	9 700 000
Cultura Sparebank 13/23	3 000 000	3 151 200	3 151 200
Danske Invest Norsk Obligasjon	58 682 676	67 405 478	67 405 478
DnB Kredittobligasjon	89 056 332	91 150 579	91 150 579
DNB Obligasjon (III)	96 275 451	98 895 449	98 895 449
Nordea Obligasjon III	87 145 414	88 266 985	88 266 985
Nordic High Return	50 000 000	52 230 818	52 230 818
Sparebanken Sør 10/	10 000 000	10 028 000	10 028 000
Storebrand Obligasjon+	80 485 466	79 477 354	79 477 354
<i>Utenlandske obligasjoner</i>			
Bluebay Emrg Mkt Select Bond Fund	50 000 000	46 603 439	46 603 439
BlueBay High Yield Cor. Bond Fund	28 449 383	31 354 445	31 354 445
Bluebay Inv Grade Fond (SEB)	63 950 000	91 127 708	91 127 708
DCI Enhanced HG Credit E NOK	26 000 000	28 983 107	28 983 107
DCI Enhanced HG Floting K NOK	30 915 401	33 537 452	33 537 452
Nordea Global Statsobligasjon	27 200 109	39 747 273	39 747 273
Storebrand Global Obligasjon A	35 087 187	37 453 150	37 453 150
Sum obligasjoner	1 000 704 920	1 066 134 677	1 066 134 677
Media Development Loan Fund	18 073 000	18 252 931	18 252 931
Sum formålstjenelige investeringer	18 073 000	18 252 931	18 252 931

Noter til regnskapet

31. desember 2014

8. Andre finansielle instrumenter

	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Balanseført verdi
<i>Utenlandske aksjefond</i>			
AKO Fund Ltd	118 170 014	231 992 683	231 992 683
<i>Private Equity</i>			
Sector Speculare II Fund Class A	5 355 427	3 869 360	3 869 360
Sector Speculare IV	12 588 050	3 179 498	3 179 498
Verdane Capital IV AS		2 280 344	2 280 344
Verdane Capital V AS		1 243 279	1 243 279
Verdane Capital VIII		1 107 003	1 107 003
Herkules Private Equity Ltd.	152 790	35 804	35 804
Herkules Private Equity Ltd. II	15 935 944	12 974 662	12 974 662
Herkules Private Equity Ltd. III	14 322 464	16 078 804	16 078 804
Herkules Private Equity IV	4 473 116	4 717 114	4 717 114
Norvestor IV	13 279 512	16 688 437	16 688 437
Norvestor V	7 679 741	16 410 944	16 410 944
Morgan Stanley Real Estate	1 031 416	339 378	339 378
Morgan Stanley Eurozone Office Fund	19 072 483	15 159 416	15 159 416
Argentum Investments Partners	36 586 413	36 328 543	36 328 543
Sum	130 477 356	130 412 584	130 412 584
Sum andre finansielle instrumenter	248 647 370	362 405 267	362 405 267

Samlet restforpliktelse knyttet til investeringer i Private Equity kr. 84 282 289

Noter til regnskapet

31. desember 2014

9. Finansiell risiko

Stiftelsens finansielle risiko kan i hovedsak dekomponeres til henholdsvis markedsrisiko, kredittisiko og likviditetsrisiko. Risikoen klassifiseres som høy, moderat eller minimal.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for endringer i porteføljens verdi på grunn av endringer i renter, aksjekurser, valutakurser og kredittspreader. Stiftelsens investeringsstrategi medfører at stiftelsen statistisk sett vil få en negativ avkastning hvert 4/5. år. Markedsrisikoen klassifiseres som høy.

Kredittisiko

Kreditt risiko er risiko for tap som følge av at utstedere av renteinstrumenter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser. Kredittisiko i obligasjonsporteføljen overvåkes blant annet ved bruk av kredittvurdering. Stiftelsens investeringer i obligasjoner medfører at stiftelsens kredittisiko klassifiseres som moderat/høy.

Motpartsrisiko

Motpartsrisiko er risiko for tap knyttet til en at en motpart går konkurs eller på annen måte ikke kan oppfylle sine forpliktelser.

Likviditetsrisiko

Er risiko for at institusjonen ikke vil kunne oppfylle sine forpliktelser etterhvert som de forfaller. Stiftelsen har i hovedsak bare prosjektorienterte forpliktelser som kun oppstår av styrets egne vedtak. Styret bestemmer således selv omfanget av disse forpliktelsene. Styret vurderer likviditeten som god og på grunnlag av ovennevnte klassifiseres den totale likviditetsrisiko som minimal.

10. Bevilget til vedtektsfestede formål

Bidrag vedtektsfestede formål	110 586 660
Fritt Ord Pris	400 000
Stipender	1 887 632
Sum bevilgninger	112 874 292

På institusjonens hjemmeside, www.fritt-ord.no, gis detaljert oversikt over årets bevilgninger.

Noter til regnskapet

31. desember 2014

11. Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser med mer.

	2014	2013
Lønn til ansatte	8 493 074	7 313 432
Premie til tjenestepensjon	1 480 157	816 900
Andre ytelser	536 963	388 096
Styrehonorar	1 133 651	1 196 467
Arbeidsgiveravgift	1 646 700	1 258 294
Sum lønn og sosiale kostnader	13 290 545	10 973 189
Herav seminarkostnader	1 131 595	0
Sum lønnskostnader for aktiviteter som oppfyller formålet	12 158 950	10 973 189
Gjennomsnittlig antall årsverk	9,5	8,5
Lønn og annen godtgjørelse til daglig leder:		
Lønn	1 869 754	1 349 263
Premie til tjenestepensjon	61 500	154 433
Andre ytelser	82 737	114 840
Sum lønn og godtgjørelsetil daglig leder	2 013 991	1 618 536

Stiftelsen har hatt skifte av adm. direktører i 2014. Lønn til Erik Rudeng, ansatt 01.01.14 - 31.12.14, var kr. 1 397 317 og lønn til Knut Olav Åmås, ansatt 25.08.14 - 31.12.14, var kr. 472 437

Av stiftelsens totale bankinnskudd utgjør kr 425 234 bundne skattetrekksmidler

Stiftelsen har tegnet tjenestepensjon etter lov om foretakspensjon. Pensjonsforpliktelsen er ikke balanseført.

Stiftelsen har en pensjonsforpliktelse for en tidligere ansatt som er balanseført med 1,5 millioner kroner.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelsetil daglig leder, styreleder eller andre nærstående parter. Det foreligger ingen avtaler for ledende ansatte eller styret om godtgjørelser utover ordinær lønn og styrehonorar.

Kostnadsført honorar til lovpålagt revisjon utgjør kr. 341 000 inkl. mva.